

Inaugurační projev rektora Univerzity Palackého v Olomouci prof. RNDr. Miroslava Mašláně, CSc.

Vážení členové akademické obce, Rectores Magnifici, Spectabiles, Honorabiles, vzácní hosté, dámy a pánové,

v minulých dnech jsme si v průběhu Akademického týdne připomínali 64. výročí obnovení vysokého učení v Olomouci. 21. února 1946 byl Prozatímním shromážděním Československé republiky přijat zákon, jímž byla v Olomouci obnovena univerzita, která nese jméno významného českého historika Františka Palackého. Historie druhé nejstarší univerzity v českých zemích sahá do 16. století, kdy vysoké školství v Olomouci začíná v roce 1566 zřízením jezuitské koleje, která o šest let později získává všechna akademická práva jako jiné univerzity v Evropě. Jen letným pohledem do minulosti olomoucké univerzity se můžeme přesvědčit, že o svou existenci musela často bojovat. V závislosti na společenské, politické a ekonomické atmosféře se měnila její struktura. Různé fakulty vznikaly, zanikaly či se jinak transformovaly. Teprve po roce 1989 byly vytvořeny podmínky pro dynamický rozvoj Univerzity Palackého. Dokladem je nejen extenzivní nárůst počtu studentů a uchazečů o studium, ale, trůfám si říci, i vzestup kvality. Ve školním roce 1989/90 bylo na čtyřech fakultách zapsáno 6239 studentů. V dnešních dnech se počet studentů přibližuje dvaceti třem tisícům. V průběhu posledních dvaceti let byla postupně obnovena činnost Cyrilometodějské teologické fakulty a byly otevřeny tři fakulty nové, Fakulta právnická, Fakulta tělesné kultury a náš benjamínek Fakulta zdravotních věd. Strmý vzrůst počtu studentů a pedagogických aktivit provázely změny i v jiných oblastech. Zcela nesrovnatelné s rokem 1989 je dnešní technické zázemí, vybavení laboratoří a badatelen, dostupnost literatury či rozšíření moderních digitálních informačních technologií. Stačí nahlédnout do výročních zpráv Univerzity Palackého a uvidíme, že množství a kvalita výsledků vědeckého

bádání a tvůrčí práce akademických pracovníků a studentů exponenciálně roste. Tento vývoj se uskutečňoval pod taktovkou mých předchůdců, polistopadových rektorů, prof. Josefa Jařaba, prof. Jany Mačákové a prof. Lubomíra Dvořáka. Chci jim v tuto chvíli poděkovat za vše, co pro Univerzitu Palackého vykonali. To oni se svými spolupracovníky a úsilím celé akademické obce převedli olomoucké vysoké učení z dvacátého do jednadvacátého století. To oni naši univerzitu připravili na její nezastupitelnou roli na cestě ke společnosti znalostí. V době před svým zvolením (jak jsem se později dozvěděl) 164. rektorem olomouckého vysokého učení, jsem představil hlavní cíle svého působení na rektorském postu. Tyto je možné vyjádřit mottem:

„Univerzita Palackého – významný člen klubu evropských výzkumných univerzit, nedílná součást života města i kraje“.

Jakým způsobem se přibližovat k tomuto cíli? Ve svém programu jsem uvedl osm stěžejních aktivit. Dovolte mi, abych některé z nich připomněl i nyní.

Bezesporu základem toho co dělá univerzitu univerzitou je její vědecká prestiž opírající se o mezinárodně uznávané vědecké osobnosti a výzkumné kolektivy. Vědecká a tvůrčí excelence – to je budoucnost Univerzity Palackého ve všech přírodovědných, humanitních, medicínských a jiných oborech zde pěstovaných. S vědeckou excelencí souvisí podpora nové vědecké generace, která je zárukou kontinuity a dalšího trvalého růstu vědeckých výsledků. Mezinárodní vědecká spolupráce je nejen prostředkem výměny poznatků a zkušeností, ale i garantem jisté sebereflexe výzkumných a badatelských kolektivů.

Rozvoji pomáhá motivační prostředí. Princip zásluhovosti je základem financování výzkumných, tvůrčích i vzdělávacích aktivit. Nechápejme však tuto motivaci v nějakém úzkém smyslu slova směřujícímu k rozdělení finančních prostředků. Stěžejním prvkem motivace je podpora aktivit ve prospěch spolupráce mezi osmi fakultami univerzity, mezi výzkumnými a tvůrčími kolektivy napříč celou naší alma mater. Hovoříme o tom, že univerzita nemá být

prostým souborem fakult, že fakulty nemají být jen množinou ústavů či kateder. Tak naplníme tato slova, hledejme jednotící prvky, odstraňme nezdravou rivalitu, vzájemně se ctěme, spolupracujme. Na univerzitě pěstujeme spektrum na první pohled neslučitelných oborů. Na jedné straně exaktních medicínských a přírodovědných, na druhé straně právních, humanitních, uměleckých a uměnovědných. Využijme tuto devizu širokospektrální orientace univerzity k vzájemnému duševnímu obohacování a k inspiraci.

Při našich tvůrčích a vědeckých aktivitách nezapomínejme na nejdůležitější úlohu univerzity. Nezapomínejme na to, že společnost od nás očekává široce vzdělané absolventy. Odborníky s všestranným kulturním rozhledem, kteří jsou zárukou budoucí prosperity. Mladí lidé si před vstupem na vysokou školu mimo jiné mohou položit prostou otázku: „Proč studovat na Univerzitě Palackého?“ Nabízejme jim i nadále perspektivní uplatnění. Absolvování Univerzity Palackého pro ně musí být úspěšným vstupem do profesní kariéry. Vytvářejme i nadále prostředí plodné a efektivní spolupráce mezi akademickými pracovníky a studenty. V symbióze životních zkušeností prvních a nadšení druhých se rodí nové nápady, nová neotřelá řešení problémů. Nabízejme studentům poznání jiného pracovního a kulturního prostředí cestou mobilit, jejich výjezdů do zahraničí, kde absolvují část svého studia. Hledejme nové způsoby komunikace studentů s jejich potenciálními zaměstnavateli, jak formou praxí, tak zapojením odborníků z uživatelské sféry do výukového procesu.

Spolupráce s uživatelskou sférou byla v minulosti klasickými univerzitami často opomíjená aktivita. V současnosti je to ze dvou hledisek nepostradatelná činnost. První pohled orientovaný na promítnutí požadavků praxe do studijních plánů a náplně výuky napomáhá uplatnění našich absolventů na trhu práce. Druhým pohledem je propojení našich výzkumných, vývojových a tvůrčích aktivit s požadavky výrobců a poskytovatelů služeb, které jim umožní inovovat jejich výrobky, produkty a v konečném důsledku ekonomicky uspět.

Naše cíle směřují k vytváření podmínek pro takovou spolupráci. Jednak cestou podpory vzniku výzkumných center orientovaných na aplikační výzkum, jednak cestou budování Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého a cestou všestranné podpory aktivit, nazývaných transfer technologií.

V již citovaném mottu jsou i slova „nedílná součást života města i kraje“. Rozvoj Univerzity Palackého na jedné straně a rozvoj Olomouckého kraje a statutárního města Olomouce na straně druhé si nelze představit bez vzájemné spolupráce a vzájemného provázání, jak na poli ekonomickém, tak v oblasti společenské a kulturní. Již 45 let na mezinárodní scéně reprezentuje Univerzitu Palackého a přivádí návštěvníky a významné osobnosti do Olomouce filmový festival „Akademia film Olomouc“. Snad nenajdeme v Olomouckém kraji základní či střední školu, kde by neučili pedagogové, kteří svá vysokoškolská léta strávili na Univerzitě Palackého v Olomouci. Univerzita Palackého má potenciál pomoci Olomouci a Olomouckému kraji při řešení problémů zaměstnanosti, a to především vytvářením nových vysoce kvalifikovaných pracovních míst. Tímto směrem se také naše aktivity ubírají, konkrétně budováním nových výzkumných center jak mezinárodního, tak i regionálního významu.

Rozvoji Univerzity Palackého v oblasti výzkumné a tvůrčí práce, v oblasti vzdělávání v nejbližších čtyřech letech výrazně napomohou prostředky Operačních programů Evropské unie. Můžeme říci, že k dnešnímu dni se nám podařilo tyto prostředky získat na další rozvoj Lékařské, Pedagogické a Přírodovědecké fakulty. Konkrétně se nám podařilo získat čtyři projekty Operačního programu věda a výzkum pro inovace a o další významné projekty se ucházíme. Slovo významné bych chtěl podtrhnout, tyto aktivity jsou významné nejen pro samotnou univerzitu, ale i pro rozvoj města Olomouce a olomouckého regionu.

Všechno naše snažení úspěšně povede k cíli jen tehdy když mezi všemi pracovníky, zaměstnanci a studenty univerzity zavládne atmosféra spolupráce,

vzájemné úcty a respektu. Tomu napomůže zlepšení informovanosti a vzájemné komunikace jak uvnitř univerzity, tak i navenek. Spolupráce s médii, zapojení absolventů Univerzity Palackého do jejího současného života je důležitým prostředkem vytváření jejího pozitivního obrazu na veřejnosti.

V závěru mého vystoupení mi dovoluje poděkovat všem odstupujícím akademickým hodnostářům, děkanům, proděkanům a prorektorům, vedoucím pracovišť – ústavů, kateder, atelierů, laboratoří. Přeji jim do dalšího období hodně úspěchů, pevné zdraví, spokojenost. Zvláště chci poděkovat emeritnímu rektorovi profesoru Lubomíru Dvořákovi, který v minulých letech stál v čele Univerzity Palackého. Jeho práce si nesmírně vážím a dovolím si ji ocenit Pamětní medailí Univerzity Palackého.

V mém působení v čele Univerzity Palackého je pro mne nesmírně důležitá podpora všech jejich pracovníků, především děkanů a prorektorů. Dovolte, abych vám představil nový tým prorektorů. Konkrétně paní prorektorku pro vědu a výzkum prof. Jitku Ulrichovou, CSc., prorektorku pro vnitřní organizaci JUDr. Moniku Horákovou, Ph.D., prorektora pro studijní záležitosti doc. Víta Zouhara, Ph.D., který je zároveň mým statutárním zástupcem, prorektora pro informační technologie prof. Víta Voženílka, Ph.D., prorektora pro zahraniční vztahy Mgr. Jakuba Dürra, prorektora pro komunikaci a další vzdělávání JUDr. Michala Malacku, Ph.D. a prorektora pro regionální rozvoj prof. Lubomíra Dvořáka, CSc.

Děkuji Vám za pozornost. Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit Universitatis Palackianae. Ať je to k dobru, štěstí, blahu a zdaru Univerzity Palackého.

V Olomouc dne 5. března 2010

prof. RNDr. Miroslav Mašláň, CSc.

rektor Univerzity Palackého v Olomouci